

Ing. Alena Šafrová Drášilová, Ph.D.

Základy podnikání

(12)

Obsah bloku

- Základní pojmy
  - Náklady a výnosy vs. příjmy a výdaje
  - Daňová evidence vs. podvojný účetnictví
- Finanční výkazy
  - Rozvaha
  - Výkaz zisku a ztrát
  - Cash Flow
  - Povinná hlášení a další výkazy
- Základní finanční ukazatele
- Příklady úkolů a otázek u zkoušky

- Úkolový list č. 12

Základní pojmy

- náklady vs. výdaje
- výnosy vs. příjmy

- liší se časovým určením skutečného finančního toku

Základní pojmy

- účetnictví
  - daňová evidence
  - (podvojně) účetnictví
- slouží k přehlednému zaznamenávání skutečných finančních toků uvnitř podniku i mimo něj
- pro účely
  - podnikatele samotného
  - státní správy
  - investorů
  - obchodních partnerů

Základní účetní zásady

- věrnost
- poctivost (pravdivost)
- neomezené trvání podniku
- aktuálnost (podvojný účetnictví)
- z. účetní jednotky
- oceňování v penězích
- oceňování historickými cenami
- opatrnost
- konzistence
- objektivita

Vlastnosti účetnictví

- srozumitelnost
- relevantnost
- spolehlivost
- srovnatelnost
- dokladovost
  - přesné, přehledné, úplné, pravdivé, včasné doklady pro každou účetní operaci

Daňová evidence

- určena pro malé podniky
- evidují se příjmy a výdaje (peněžní deník), majetek a dluhy (pomocné knihy)
- hospodářský výsledek se vypočte jako rozdíl mezi příjmy a výdaji
- při uplatňování paušálu není třeba vést daňovou evidenci, pouze se evidují příjmy, pohledávky, výdaje na pořízení dlouhodobého majetku a platby soc. a zdrav. pojištění

(Podvojné) Účetnictví

- fyzické osoby povinné vést účetnictví
  - FO zapsaná v obchodním rejstříku
  - obrat za předchozí kalendářní rok >25 mil. Kč
  - dobrovolně
  - a pár dalších specifických...
- každá operace se účtuje „dvakrát“ – jednou na stranu „má dáti“ a jednou na „dal“, pokaždé na jiný účet

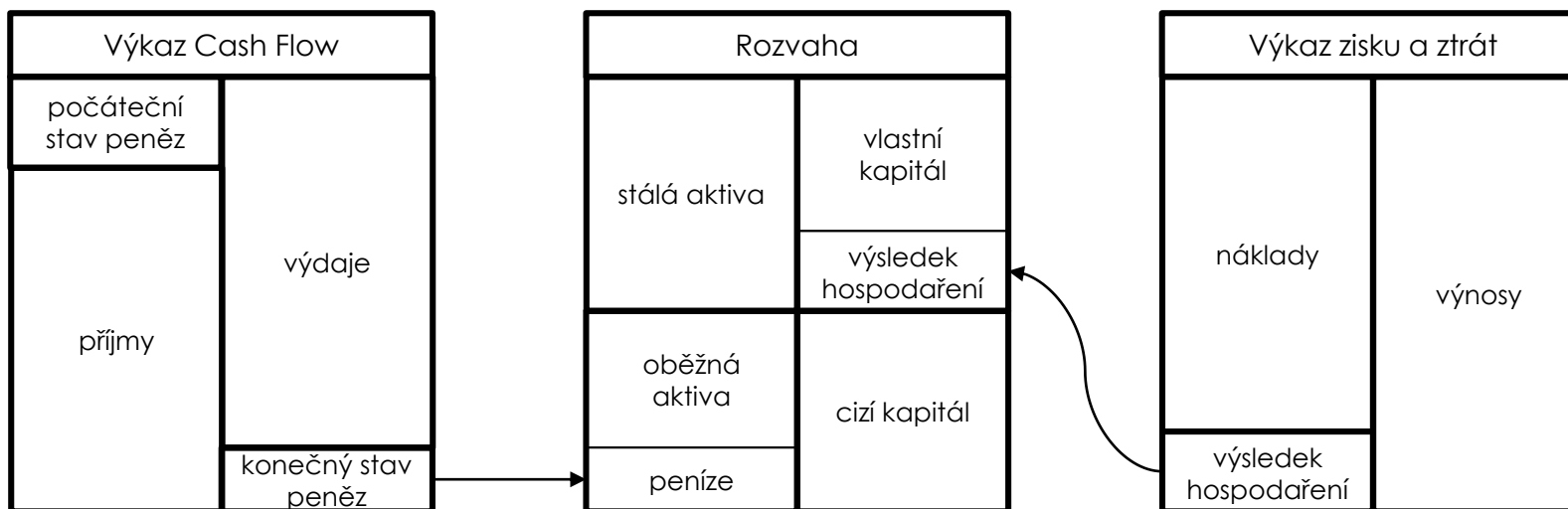
Souvztažnost

- vzájemná propojenost MD (+) a D (-) účtů
- nákup materiálu
  - + Materiál / – Peníze
- koupě auta
  - + DHM / – Bankovní účty
- faktura od dodavatele
  - + Náklady / – Závazky k dodavatelům
- faktura odběrateli
  - + Pohledávky za odběrateli / – Výnosy
- výběr peněz z banky
  - + Pokladna / – Bankovní účty

Finanční výkazy

- Rozvaha
- Výkaz zisku a ztrát
- Cash-Flow
- Povinná hlášení a další výkazy

Vazby mezi výkazy

Rozvaha

- eviduje majetek (aktiva) a zdroje jeho pořízení (pasiva) v podniku v určitém momentu
- vždy platí aktiva = pasiva = „bilanční suma“
- struktura a názvy položek
  - podle země a účetních standardů
  - podle typu organizace
- druhy
  - řádná (pravidelně na začátku/konci účetního období) – počáteční / konečná
  - mimořádná (likvidace, sloučení, živelní pohroma,...)
  - zahajovací – při zahájení podnikání

Aktiva

- Dlouhodobý majetek
  - hmotný
  - nehmotný
  - finanční
- Oběžná aktiva
  - zásoby
  - pohledávky
  - peněžní prostředky
  - dohadné účty a časové rozlišení aktivní

Pasiva

- Vlastní kapitál
  - základní kapitál
  - fondy ze zisku
  - výsledek hospodaření minulých let
  - výsledek hospodaření běžného období
- Cizí zdroje
  - rezervy
  - dlouhodobé závazky
  - krátkodobé závazky
  - dohadné účty pasivní a časové rozlišení pasivní

Výkaz zisku a ztrát (výsledovka)

- slouží k evidenci výnosů a nákladů a ukazuje hospodářský výsledek
- ukazuje výsledky ve sledovaném období
- „rozpitvává“ výsledek hospodaření do jednotlivých položek, ze kterých se skládá
- je podkladem pro hodnocení ziskovosti investovaných prostředků

Struktura výsledovky

+ tržby za prodej zboží - náklady na prodané zboží	obchodní marže	provozní výsledek hospodaření	výsledek hospodaření za běžnou činnost	výsledek hospodaření za účetní období
+ tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb - náklady související s provozní činností				
+ výnosy z finanční činnosti - náklady na finanční činnost	finanční výsledek hospodaření			
- daň z příjmu za běžnou činnost				
+ mimořádné výnosy - mimořádné náklady		mimořádný výsledek hospodaření		
- daň z příjmu z mimořádné činnosti				

Cash-Flow

- zobrazuje peněžní toky v určitém období
- provozní cash-flow
  - finanční toky spojené s provozem podniku
- investiční cash-flow
  - peněžní toky spojené s investičními výdaji, tj. nákupem a prodejem dlouhodobých aktiv
  - je zpravidla záporné
- cash-flow z financování
  - sleduje toky z úvěrů a jejich splácení, emisí a splácení dluhopisů, emise akcií atd.

Povinná hlášení a další výkazy

- Kontrolní hlášení DPH každý měsíc
- Přehled o výši pojistného na sociální zabezpečení (zaměstnavatelé)
- Přehled o příjmech a výdajích pro ČSSZ (OSVČ)
- Přehled o příjmech a výdajích pro ZP (OSVČ)
- všemožná hlášení, registrace a přiznání k dani z čehokoliv
- vše povinně přes datovou schránku nebo s elektronickým podpisem přes VREP (Veřejné rozhraní pro e-podání)!

<https://www.datoveschranky.info/zakladni-informace/typy-datovych-schranek>

Základní finanční ukazatele

- likvidita
  - běžná = $\text{krátkodobá aktiva} / \text{krátkodobé závazky}$
  - pohotová = $(\text{kr. aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky}$
  - okamžitá = $\text{peněžní prostředky} / \text{okamžitě splatné závazky}$
- rentabilita
  - vloženého kapitálu = $\text{zisk} / \text{vložený kapitál}$
  - aktiv = $\text{zisk} / \text{celková aktiva}$
  - vlastního kapitálu = $\text{zisk} / \text{vlastní kapitál}$
  - tržeb = $\text{zisk} / \text{tržby}$
- zadluženost
  - celková = $\text{celkové závazky} / \text{celková aktiva}$
  - vlastního kapitálu = $\text{dlouhodobé závazky} / \text{vlastní kapitál}$
  - finanční páka = $\text{celková pasiva} / \text{vlastní kapitál}$

Příklady úkolů a otázek ke zkoušce

- popište základní rozdíl mezi OSVČ a zaměstnancem
- přiřadte uvedené faktory k makrookolí, mikrookolí nebo vnitřnímu prostředí podniku...
- kdy může fungovat podnikání založené na kopii existujícího podniku?
- vysvětlete, v čem spočívá analýza návratnosti v rámci inovačního procesu
- přiřadte produkty k fázím životního cyklu, v nichž se nachází...
- rozdíl mezi podnikatelským plánem určeným pro banku a podnikatelským plánem určeným pro klíčové zaměstnance
- uveďte alespoň dva aktuální megatrendy
- k uvedeným faktorům přiřadte, zda zesilují nebo oslabují konkurenční postavení podniku na trhu...
- přiřadte uvedené faktory k prvkům SWOT matice...

Příklady úkolů a otázek ke zkoušce

- stručně popište princip sociálního podnikání
- popište cílový segment pro výrobek...
- přiřadte model výběru trhu k produktům...
- uveďte body shody v odvětví...
- co je to „disociační skupina“?
- u vybraného produktu analyzujte vrstvy...
- přiřadte produkty k jejich typické distribuční intenzitě
- vytvořte fiktivní štítek na dveře provozovny, který bude obsahovat vše, co zákon požaduje
- ze zadaných údajů vypočtete výši odvedené DPH
- rozdělte náklady na fixní a variabilní, zdůvodněte
- vypočtete ze zadaných údajů BEP
- ze zadaných údajů vypočtete návratnost investice a okomentujte výsledek

Úkolový list č. 12

- Varianta 1: Rozvaha
- Varianta 2: Výkaz zisku a ztrát

Varianta 1: Rozvaha

- vyhledejte ve sbírce listin rozvahu skutečného podniku **(1)**
- vypočtete běžnou nebo pohotovou likviditu, rentabilitu aktiv nebo vlastního kapitálu a celkovou zadluženost nebo finanční páku **(2)**
- vyhledejte optimální hodnoty ukazatelů **(3)**
- porovnejte je s výsledky a stručně okomentujte **(4)**

Varianta 2: Výkaz zisku a ztrát

- vyhledejte ve sbírce listin výkaz zisku a ztrát skutečného podniku **(1)**
- vypočtete celkovou daňovou povinnost analyzovaného podniku, celkové výnosy a celkové náklady (vyjma daňových) **(2)**
- u všech výpočtů uveďte čísla řádků z VZZ **(3)**
- porovnejte hospodaření podniku v předchozím a aktuálním účetním období **(4)**

Zajímavé odkazy

- <http://www.uctovani.net/ucetni-priklady-predkontace.php>
- <https://www.podnikatel.cz/clanky/souhrn-relativne-novych-povinnosti-tykajicich-se-podnikatelu-pripomente-si/>

Doplňující literatura

- Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. , ve znění pozdějších předpisů
- RUBÁKOVÁ, Věra. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2015*. 9. vyd. Praha: Grada, 2015. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5497-0..